

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

RENAV

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Індивідуальні завдання для
поточного та підсумкового контролю**
з навчальної дисципліни

**МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У
ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ**

другий (магістерський) рівень вищої освіти
ступінь вищої освіти – Магістр,
галузь знань – 22 Охорона здоров'я,
спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія,
спеціалізація – 227.1 Фізична терапія

Львів – 2019 р.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

for any use which may be made of the information contained therein

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Розроблено Тимрук-Скоропад К.А., ЛДУФК у рамках проекту РЕНАВ. Дані матеріали є надбанням проекту РЕНАВ. (с) 2019, фізична терапія, РЕНАВ. Усі права захищено. При використанні матеріалів посилання на автора та першоджерело обов'язкове.

© 2019, ЛДУФК

© 2019, Тимрук-Скоропад К.А.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю: поточний і підсумковий
Форма підсумкового контролю: залік

Зміст поточного контролю

Студент відповідальний за виконання передбачених завдань протягом усього курсу, включаючи:

1. Присутність та активна участь на заняттях, виконання тестів та робота з навчальною он-лайн платформою,
2. Аналіз та рецензія наукової статті,
3. Контрольні роботи,
4. Проект: підготовка публікації (робота у групах),
5. Виконання необов'язкового бонусного завдання,
6. Відгук на навчальну дисципліну по її завершенні.

1) Присутність, активна участь на заняттях, виконання тестів та робота з навчальною он-лайн платформою – це великий компонент курсу, який передбачає стимулювання до академічної та клінічної дискусії, активності студентів та можливість залучення до самостійної та індивідуальної роботи. Дозволяє оцінити самостійну підготовку студентів до занять, їх готовність сприймати та засвоювати навчальний матеріал, дискутувати тощо.

Мета – навчити конструктивно вести діалог, дискутувати та обґрунтовано доводити свою позицію.

Оцінюється – 1 бал/заняття – за присутність на лекційному занятті та 2 бали/заняття за практичне заняття. Загально можлива кількість набраних балів **31 бал.**

Оцінюється робота на навчальній он-лайн платформі – після кожної лекції міні-тести (3 питання) на засвоєння лекційного матеріалу – **3 бали/тест, загалом 21 бал.**

Оцінюється представлення студента на занятті та розповідь про досвід наукової роботи, бачення необхідності провадження наукової діяльності фізичним терапевтом та очікування від навчального курсу – **5 балів.**

Оцінюється відгук після завершення навчально курсу, з аналізом переваг, недоліків та пропозицій щодо покращення – **10 балів.**

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Допоміжні матеріали:

- перелік питань у допомогу при підготовці відгуку на навчальний курс (додаток 6)

2) Аналіз та рецензію на наукову статтю студенти повинні надіслати не пізніше, ніж за 2 тижні після вибору публікації для рецензії.

Хід роботи:

- Студенти повинні прочитати статтю та написати змістовний коментар / рецензію (не менше 300 слів).
- Одну статтю анонімно рецензуватиме 4-6 студентів-рецензентів.
- Після отримання рецензій викладачем та їх перевірки, відбудеться спільне обговорення запропонованих рецензій.

Допоміжні матеріали:

- інструкція з написання рецензії (додаток 1),
- етичні норми рецензування та спілкування (додаток 2).

Мета - налагодити діалог серед однолітків та розпочати наукову роботу у групі; навчитися аналізувати та критично оцінювати наукові публікації; навчитися писати рецензію дотримуючись вимог та етичних правил.

Оцінюється – 20 балів.

3) Контрольна робота. Заплановано дві модульні контрольні роботи та одна підсумкова.

Оцінюється – 10 балів за кожну контрольну роботу, у загальному підсумку максимальна кількість балів за усі контрольні роботи – 30 балів.

4) Проект: підготовка публікації. Метою доказової практики є використання наукових доказів для керівництва практикою фізичної терапії, що допомагає продемонструвати ефективність різних втручань.

Хід роботи:

- а) Група студентів обирає тему для ПРОЕКТУ – статті-систематичного огляду. Надіслати тему не пізніше, ніж за два тижні від отримання завдання.
- б) Заповнення робочого листа PICO та історії пошуку – студенти заповнюють робочий лист PICO та надають докази своєї історії пошуку щонайменше з двох баз даних. Термін виконання – 2 тижні після вибору теми проекту. Оцінювання – 19 балів.
- в) Аналіз результатів дослідження, оформлення публікації – це заключний розділ проекту, має бути виконаний поданий викладачу за тиждень до підсумкової контрольної роботи та оформлене згідно вимог до форматування та цитування. Оцінювання – 100 балів.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Допоміжні матеріали:

- робочий лист та стратегія пошуку PICO (додаток 3),
- вимоги до написання публікації (додаток 4),
- вимоги до форматування та цитування (додаток 5).

Оцінювання – 119 балів.

Мета проекту - визначити питання клінічної практики, зібрати докази, синтезувати результати, дати рекомендацію на основі результатів та оцінити силу рекомендації, підготувати публікацію за результатами наукового пошуку.

5) Бонусне завдання (необов'язкове). Представлення результатів свого наукового пошуку та ходу виконання проекту із підготовки публікації.

Хід роботи:

a) Спланувати та підготувати презентацію в межах практичного заняття. Час презентації 10-15 хв.

b) Після завершення цієї презентації потрібно подати керівнику курсу:

- роздатковий матеріал / презентаційні матеріали, надані слухачам (студентам).

- аналіз результатів презентації у письмовому вигляді, який дає відповіді на наступні запитання:

- Як ви представили проект (напр., усно, письмово, презентація тощо)? Кількість слухачів і їх зацікавленість? Як довго тривала презентація? Чи була і як довго тривала дискусія? Кількість запитань і чого вони стосувалися?

- Якими були початкові враження одногрупників від наукового питання, яке ви презентували? Чи змінилося їх враження до кінця дискусії? Що могло вплинути на те як одногрупники сприйняли Вашу презентацію?

- На вашу думку, у чому полягала цінність цього досвіду? Виділіть кілька моментів при підготовці, плануванні та проведенні презентації, які здалися вам найбільш значущими.

Оцінюється – 20 балів.

Мета – навчитися презентувати результати своїх наукових досліджень, аргументувати позицію щодо питань із фізичної терапії чи ерготерапії.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ КУРСУ

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання та базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою «зараховано» або «не зараховано».

Для зарахування студент повинен отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше, ніж 60% від максимальної суми балів за навчальний курс.

Активність	Період виконання	Бали	% у загальному заліку
1. Присутність та активна участь на лекційних заняттях	впродовж навчального курсу	7 занять * 1 бал. Загальна кількість балів – 7 балів	2,71
2. Присутність та активна участь на практичних заняттях	впродовж навчального курсу	13 занять * 2 бали. Загальна кількість балів – 26 балів	10,07
3. Робота на навчальній он-лайн платформі	впродовж навчального курсу	7 міні-тестів (по 3 питання після прослуховування лекції) 7 тестів * 3 бали Загальна кількість балів – 21 бал	8,13
3. Представлення	Практичне заняття 1	5 балів	1,93
4. Аналіз та рецензія наукової статті (завантажена на он-лайн платформу)	Практичне заняття 3-4	20 балів	7,75
5. Контрольна робота	Практичне заняття 3 Практичне заняття 9 Практичне заняття 12	3 контрольні роботи * 10 балів. Загальна кількість балів – 30 балів	11,62
6. ПРОЕКТ: підготовка статті-систематичного огляду (робота у групах)	Практичне заняття 11	перша частина завдання – 19 балів, друга частина завдання – 100 балів. Загальна кількість балів – 119 балів	46,12
7. Бонусне завдання (необов'язкове)	Практичне заняття 8-13	20 балів	7,75
8. Відгук по завершенні курсу	Практичне заняття 13	10 балів	3,87
Загальна оцінка		258 балів	100%

Підсумковий контроль

Максимальна сума балів, яку може отримати студент виконавши усі вимоги та завдання – 258 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 155 бали (60%).

Перерахунок набраних упродовж навчального курсу балів у бали ECTS

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Бали за курс	Бали переведені у 100-бальну шкалу	Бали ECTS
232,2-258	90 – 100	A
211,6-232,1	82-89	B
190,9-211,5	74-81	C
165,12-190,8	64-73	D
154,8-165,1	60-63	E
90,3-154	35-59	FX
0-90,2	0-34	F

Оцінювання студента

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

ДОДАТКИ для виконання завдань поточного контролю

Додаток 1. Інструкція з написання рецензії

*Для виконання самостійної роботи (індивідуального завдання), тема 4
«Рецензія наукової статті. Вимоги, алгоритм, етичні норми»*

Основні кроки при рецензії статті/ наукової роботи¹

1. Перше читання

Анотація. Після прочитання анотації має бути зрозуміло мету, ключові данні та висновки статті. Якщо цього немає, слід зробити зауваження як покращити цю частину роботи.

Дати відповідь на наступні питання – вони допоможуть скласти загальне уявлення та враження про роботу:

- Яким є головне питання, якого стосується дослідження? Це актуально і цікаво?
- Наскільки оригінальною є тема? Що дане дослідження додає до досліджуваної області порівняно з іншими опублікованими матеріалами?
- Чи добре написаний манускрипт/стаття? Чи є текст зрозумілим і легким для читання?
- Чи відповідають висновки наведеним доказам та аргументам? Чи стосуються вони головного поставленого питання?
- Якщо манускрипт/стаття містить таблиці чи рисунки, що вони додають? Чи допомагають вони зрозуміти подану у статті інформацію чи вони є зайвими?

Виявлення потенційних основних недоліків

Конкретні рекомендації щодо усунення недоліків ДУЖЕ вітаються.

Приклади можливих основних недоліків включають:

- Зроблений висновок, який суперечить авторським статистичним чи якісним результатам
- Використання неінформативного методу дослідження
- Ігнорування процесу, який, як відомо, має сильний вплив на досліджувану область

Перевірте, чи є надійною методологічна частина роботи - якщо ні, то це, ймовірно, є головним недоліком.

Ви можете проаналізувати:

- Вибірку в аналітичних роботах
- Достатнє використання контрольних експериментів
- Точність даних про дизайн дослідження
- Використання детальної методології та аналізу даних
- Для якісних досліджень – чи достатня кількість описових елементів та відповідних цитат із інтерв'ю чи фокус-груп

Основні недоліки в представленні даних:

- Недостатньо даних
- Статистично незначні варіації
- Неясні таблиці даних
- Суперечливі дані, які або не несумісні або не узгоджуються з висновками

Пропонуйте чіткі пропозиції щодо того, як автори можуть вирішити проблеми, що виникають. Іншими словами, якщо ви збираєтесь порушити проблему, запропонуйте рішення

Підготовка

Щоб заощадити час та спростити огляд:

¹ The peer review process. <https://authorservices.taylorandfrancis.com/peer-review/>

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

- Робіть окремі примітки у тексті статті
- Спробуйте згрупувати подібні проблеми та позитивні моменти
- Зберігайте зображення, графіки та таблиці даних чіткими для перегляду - або друкуйте їх, або переглядайте їх на другому моніторі комп'ютера чи у вікні.

2. Друге читання

Коли ви читаєте рукопис вдруге, зверніть увагу на побудову аргументів, чіткість мови та змісту.

Що стосується побудови аргументів, то слід визначити:

- Будь-які місця, де зміст незрозумілий чи неоднозначний
- Будь-які фактичні помилки
- Будь-які недійсні аргументи

Ви також можете розглянути:

- Чи правильно відображається заголовок теми статті?
- Чи анотація дає доступне розуміння статті?
- Чи точно відображають ключові слова зміст?
- Чи є ключові думки-речення короткими, точними та зрозумілими?

Перевірте мову

Частина вашої роботи полягає в тому, щоб переконатися, що сенс тексту зрозумілий.

Про граматику та пунктуацію

Ваша основна роль - оцінити зміст дослідження. Не витрачайте час на полірування граматики чи правопису.

Розділ за розділом

1. Вступ

Добре написаний вступ (актуальність):

- Наводить аргументи
- Узагальнює останні дослідження, пов'язані з цією темою
- Виділяє прогалини в поточному розумінні або конфлікти в поточних знаннях
- Встановлюється оригінальність мети і завдань дослідження, демонструючи необхідність досліджень у цій тематичній області
- Дає чітке уявлення про цільову читацьку аудиторію, чому було проведено дослідження та новизну та актуальність рукопису

Оригінальність та актуальність. Оригінальність та актуальність можна встановити лише у світлі останніх авторитетних досліджень. Наприклад, неможливо стверджувати, що існує конфлікт у сучасному розумінні, посилаючись на статті, яким 10 років.

Мета. Загальне вступ закінчується шляхом визначення мети дослідження. До цього моменту ви вже повинні мати уявлення про них - якщо мета і завдання несподівані, то вступ потребує вдосконалення.

2. Матеріали та методи

Наукові дослідження повинні бути повторюваними, надійними, дотримуватися кращих практик.

Повторюваність. Переконайтеся, що результати не є випадковістю, і те, що той самий експеримент може бути повторений іншими дослідниками - і приведе до того ж результату.

Надано достатньо деталей, щоб інші дослідники могли провести те саме дослідження. Наприклад, використовуване обладнання або методи відбору даних повинні бути детально описані, щоб інші могли виконувати ті ж дії. Якщо методи недостатньо деталізовані, зазвичай потрібно просити перегляд розділу методів.

Надійні дослідження. Для цього є достатня кількість даних, щоб гарантувати їх достовірність.

Використання кращих практик.

Кращі практики:

- Дотримання стандартних вказівок (наприклад, звіт CONSORT про рандомізовані випробування, PRISMA – для систематичних оглядів)
- Здоров'я та безпека всіх учасників дослідження не були порушені
- Етичні стандарти дотримувалися

3. Результати та обговорення

Цей розділ повинен розповісти цілісну історію - Що сталося? Що було виявлено чи підтверджено?

Автор повинен дотримуватися певних зразків гарної звітності:

- Почати слід з простого опису того, що показують дані

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

- Вони повинні посилатися на статистичні аналізи
- Після їх опису автори повинні оцінити спостережувані тенденції та пояснити значення результатів для ширшого розуміння. Це можна зробити лише шляхом посилання на опубліковані дослідження
- Результатом повинен бути критичний аналіз зібраних даних

Обговорення завжди повинно в якийсь момент зібрати всю інформацію разом в єдине ціле. Автори повинні описати та обговорити загальну сформовану картину. Якщо є прогалини або невідповідності, вони повинні вирішити ці проблеми та запропонувати шляхи майбутнього дослідження, щоб підтвердити отримані результати або продовжити дослідження.

4. Висновки

Цей розділ, як правило, не більше кількох абзаців і може бути представлений як частина результатів та обговорення, або в окремому розділі. Висновки повинні відображати мету/завдання - були вони досягнуті чи ні. Якщо висновки не є доказовими, доцільно просити їх переписати.

5. Зібрана інформація: зображення, графіки та таблиці даних

Якщо вам здається, що ви дивитеся на інформацію, з якої ви не можете розрізнити історію, то вам слід попросити покращити презентацію. Це може бути проблема із заголовками, підписами, статистичними позначеннями або якістю зображення.

Якщо інформація чітка, слід переконатися, що:

- Результати здаються правдоподібними
- Тенденції, які ви можете побачити, підтверджують обговорення та висновки цього документу
- Є достатньо даних. Наприклад, чи є в дослідженнях, проведених з часом, достатньо точок даних для підтримки тенденцій, описаних автором?

6. Список літератури

Вам потрібно буде перевірити посилання на точність, адекватність та збалансованість.

Точність. Якщо цитована стаття є ключовою в аргументі автора, ви повинні перевірити точність та формат посилання - і пам'ятайте, що різні тематичні області можуть використовувати цитати по-різному.

Адекватність. Ви повинні врахувати, чи посилання достатнє:

- Чи важливі частини документу, які погано підтримуються цитатами?
- Чи є опубліковані дослідження, які показують подібні чи несхожі тенденції, про які слід обговорити?
- Якщо в рукописі використовується лише половина цитат, типових для цієї галузі, це може бути показником того, що посилання має бути вдосконалено.
- Посилання повинні бути актуальними, останніми та легко доступними

Збалансованість. Перевірте, чи є добре збалансований список посилань:

- Корисні читачеві
- Справедливі до конкуруючих авторів
- Не надто велика кількість самоцитувань

7. Плагіат

На сьогодні ви вже глибоко зрозумієте зміст статті - і у вас можуть виникнути певні сумніви щодо плагіату.

Це дуже корисно, коли рецензент може вказати на останні подібні публікації на ту саму тему іншими групами або що автори вже опублікували деякі дані в інших місцях.

3. Як структурувати рецензію

Підсумки

- Спершу дайте позитивні відгуки.
- Коротко підсумовуємо, про що йдеться в роботі, якими є висновки
- Укажіть сильні сторони роботи, її якість та завершеність
- Визначте будь-які основні недоліки.

Основні питання

- Якими є основні вади роботи? Зазначте, що вони і на скільки серйозні.
- Чи обґрунтованими і повними є висновки? Чи достатнім і якісним є цитування?
- Якщо потрібні значні зміни, спробуйте чітко вказати, які.
- Чи є якісь основні проблеми з наочністю (таблиці, графіки, малюнки)? Чи достатньо зрозумілі цифри та таблиці, мова та структура рукопису?
- Чи є якісь етичні питання?

Незначні питання

- Чи є місця, де судження є неоднозначними? Як це можна виправити?

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

- Чи цитуються правильні посилання?
- Чи є помилки?
- Чи всі таблиці та малюнки є відповідними, достатніми та правильно позначеними?

Про презентацію та стиль

Ваш відгук повинен врешті допомогти авторові вдосконалити свою статтю.

Тож будьте ввічливими, чесними та чіткими. Ви також повинні намагатися бути об'єктивними та конструктивними.

Вам також слід:

- Писати чітко
- Уникати складних чи незвичних слів
- Пронумеруйте свої коментарі та зверніться до номерів сторінок та рядків у рукописі, коли робите конкретні коментарі
- Ставтеся до авторського твору так, як ви хотіли б, щоб ставились до вашої статті.

Додаток 2. Етичні норми рецензування та спілкування

Для виконання самостійної роботи, тема 4 «Рецензія наукової статті. Вимоги, алгоритм, етичні норми»

Експертна оцінка у всіх її формах (у тому числі рецензування) відіграє важливу роль у забезпеченні цілісності наукових публікацій. Процес значною мірою залежить від довіри, і вимагає, щоб усі учасники поводитися відповідально та етично. Етичні норми рецензування стосуються не тільки публікації наукових статей. Публічне коментування до та після публікації статей, книг, матеріалів конференцій, протоколів майбутніх досліджень за основу має ті самі етичні норми.

*Етичні норми та рекомендації для рецензентів*²³⁴

² COPE Council. Ethical guidelines for peer reviewers. September 2017. [www. publicationethics.org](http://www.publicationethics.org)

³ <https://publicationethics.org/about/our-organisation>

⁴ Sara Rockwell. Ethics of Peer Review: A Guide for Manuscript Reviewers. Departments of Therapeutic Radiology and Pharmacology, and Office of Scientific Affairs, Yale University School of Medicine

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

БУТИ РЕЦЕНЗЕНТОМ

ПРОФЕСІЙНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. Передбачає наявність необхідного досвіду для оцінювання рукопису, неупередженості у оцінці. Краще чітко визначити будь-які прогалини у своїх експертних знаннях, перед згодою на проведення рецензії.

КОНКУРУЮЧІ ІНТЕРЕСИ. Давати згоду на рецензію статті потрібно, якщо не має конкуруючих чи конфліктних інтересів. Конкуруючі інтереси можуть мати особистий, фінансовий, інтелектуальний, професійний, політичний чи релігійний характер.

СВОЄЧАСНІСТЬ. Дайте відповідь на запрошення щодо рецензії протягом розумних строків, навіть якщо ви не можете провести і подати рецензію. Якщо ви вважаєте, що можете рецензувати запропоновану тему статті, погоджуйтеся на виконання рецензії лише в тому випадку, якщо ви зможете повернути відгук протягом визначеного або узгодженого часу. Інформуйте негайно, якщо ваші обставини змінюються, і ви не можете виконати свою роботу або якщо вам потрібно більше часу для цього.

ПРОЦЕС РЕЦЕНЗУВАННЯ

КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ. Поважайте конфіденційність процесу рецензування та утримуйтеся від використання інформації, яку отримали у ході рецензування. Не залучайте когось іншого до рецензування рукопису. Імена будь-яких осіб, які допомогли в рецензуванні, повинні бути зазначені.

УПЕРЕДЖЕНІСТЬ ТА КОНКУРУЮЧІ ІНТЕРЕСИ. Важливо залишатися неупередженими щодо національності, релігійними чи політичними переконаннями, статтю чи іншими характеристиками авторів, походження рукопису або з комерційних міркувань.

НАПИСАННЯ РЕЦЕНЗІЇ

ФОРМАТ. Дотримуйтеся інструкцій щодо написання та опублікування рецензії. Будьте об'єктивними та конструктивними у своєму огляді, надаючи відгуки, які допоможуть авторам покращити їх рукопис. Будьте конкретні у своїх зауваженнях та надайте підтверджуючі докази. Будьте професійні та утримуйтеся від ворожої чи емоційної форми та не робіть неправдивих чи зневажливих особистих коментарів чи необґрунтованих звинувачень.

ЗАУВАЖЕННЯ. Повинні бути справедливими, чесними та неупередженими, з оцінюванням сильних і слабких сторін рукопису. Зауваження повинні бути написаними у коректній, ввічливій формі.

МОВА ТА СТИЛЬ. Надайте пропозиції щодо змін, що покращують ясність і зрозумілість мови статті. Формулюйте відгуки належним чином та з належною повагою до того, що мова написання статті може бути не рідною для автора.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОЇ РОБОТИ. Якщо робота не зрозуміла через відсутність певних методів дослідження, рецензент повинен прокоментувати та пояснити, які додаткові методи дослідження дозволили б розкрити поставлені завдання.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Додаток 3. Робочий лист та стратегія пошуку PICO

Для виконання самостійної роботи, тема 2 – «Постановка питання на основі критеріїв PICO»

Ім'я

1. Визначте своє запитання, використовуючи PICO, описавши:

P (Patient/Problem)
пацієнт/ проблема

I (Intervention)
втручання

C (Comparison)
компонент

O (Outcome)
результат

Сформулюйте Ваше запитання:

Цей шаблон допоможе об'єднати ваші запитання в одне

Як у / при _____
категорія пацієнтів або патологічний стан

_____ *втручання*
у порівнянні з _____
компонент

*впливає на _____
*результат**

*це дієслово буде змінюватись залежно від результату втручання; це можуть бути терміни: зменшити, знизити, зупинити, збільшити, полегшити, усунути, запобігти тощо

Не всі будуть "формулювати" одне й те саме питання в одному і тому ж випадку. Деякі можливі клінічні питання з цієї ситуації:

- У літніх жінок з відсутністю хронічних захворювань фізична активність знизить ризик розвитку хвороби Альцгеймера?
- У літніх жінок, які мають хороший стан здоров'я, поліпшаться когнітивні функції при збільшенні фізичної активності?
- У літніх жінок, у яких відсутні хронічні захворювання, фізична активність порівняно з її відсутністю сповільнить швидкість зниження пам'яті?

2. Тип дослідження (тип публікації) включити у аналіз:

- Meta-Analysis
- Cohort Study
- Editorials, Letters, Opinions
- Systematic Review
- Case Control Study
- Animal Research
- Randomized Controlled Trial
- Case Series or Case Report
- In Vitro/Lab Research

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Додаток 4. Покрокова інструкція до та шаблон написання публікації⁵⁶⁷

Для виконання самостійної роботи, тема 5 «ПРОЕКТ – написання наукової статті-систематичного огляду»

Обрати клінічне питання використовуючи критерії PICO і визначити мету дослідження

Визначити критерії включення і виключення досліджень

Згенерувати схему PRISMA для ілюстрації визначення, скринінгу, відповідності, включення та аналізу дослідження

Провести пошук досліджень у обраних базах, відібрати публікації для аналізу

Внести дані з обраних досліджень у таблиці, описати результати та структурувати згідно вимог до публікацій

Шаблон публікації

НАЗВА

Автори, місце праці

АНОТАЦІЯ

Актуальність, мета, методи і організація дослідження, результати, висновки.

Ключові слова (три-десять ключових слів, що представляють основний зміст статті, але не дублюються із назвою публікації)

ВСТУП / АКТУАЛЬНІСТЬ (мета дослідження)

ЗАВДАННЯ

МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ (як проводилось дослідження)

Критерії включення

Критерії виключення

Методи

РЕЗУЛЬТАТИ (основні результати)

ОБГОВОРЕННЯ

ВИСНОВОК (короткий підсумок та можливі наслідки)

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Додаток А: Пошукові терміни, стратегії пошуку в базах даних

⁵ Steps to conducting a systematic review. <https://lib.guides.umd.edu/SR/steps>

⁶ PICO Framework. <https://canberra.libguides.com/c.php?g=599346&p=4149722>

⁷ "How to Write a Systematic Review". Harris J.D., Quatman C.E., Manring M.M., Siston R.A., Flanigan D.C. The American Journal of Sports Medicine, 2014, Vol. 42, No. 11, P. 2761-2768

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Додаток 5. Вимоги до форматування та цитування

Для виконання самостійної роботи, тема 5 «ПРОЕКТ – написання наукової статті-систематичного огляду»

Стаття пишеться в текстовому редакторі Word.

Параметри тексту задаються відповідними функціями редактора:

- тип файлу статті – (.doc);
- шрифт – Times New Roman;
- розмір шрифту (кегель) – 14;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- абзац – 1,25 см;
- вирівнювання тексту – по ширині.

Сторінка:

Формат – А4.

Орієнтація – книжкова.

Поля:

- верхнє, нижнє, праве – по 20 мм,
- лівє – 30 мм.

Сторінки нумеруються автоматично в текстовому редакторі верхній правий кут, колонтитули не робляться.

Не використовувати автоматичну або примусову розстановку переносів у словах.

- речення в статті мають закінчуватись розділовим знаком (крапка, три крапки, знак оклику, знак питання). Виключення: назва статті, назви таблиць, тексти в таблицях.
- Розділові знаки (крапка, кома, двокрапка, крапка з комою, три крапки, знак оклику, знак питання) ставляться безпосередньо після слова (без пробілу).

Рисунки, графіки, діаграми.

Рисунки, графіки, діаграми мають бути читабельними, контрастними; уникати сірих та блідих кольорів. Кольорові рисунки не допускаються.

Необхідно пояснювати всі символи та скорочення, які використані на рисунках, графіках, діаграмах.

Назви рисунків, графіків, діаграм наводяться під ними окремим текстовим рядком.

Цитування: Посилання на використані джерела у тексті статті подаються у квадратних дужках із вказуванням сторінок, на яких розміщений цитований матеріал.

Приклади:

1. [5, с. 13], де 5 – номер джерела за списком, 13 – сторінка, на якій розміщена цитата.
2. [5, с. 13-14], де 5 – номер джерела за списком, 13-14 – сторінки, на яких розміщена цитата.
3. Посилання на декілька джерел одночасно подаються таким чином: [3; 4; 8] або [3, с. 3-4; 4, с. 48; 8, с. 57].

Стиль цитування: Vancouver

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein